

PROTOKÓŁ

kontroli problemowej przeprowadzonej w Urzędzie Miasta w Kielcach.

Okres przeprowadzonej kontroli: 2 - 17 listopada 2011 r.

Zakres przeprowadzonej kontroli:

1. prowadzenie ewidencji ludności
2. rejestracja stanu cywilnego
3. wydawanie dowodów osobistych
4. zmiana imienia i nazwiska

Osoby kontrolujące:

1. Anna Hanus-Turzyńska - Kierownik Oddziału Organizacyjnego i Nadzoru w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŚUW na podstawie upoważnień Wojewody Świętokrzyskiego Nr 1074/2011 i 1101/2011 – w zakresie rejestracji stanu cywilnego i zmiany imienia i nazwiska.
2. Mariola Błońska-Adamczyk – Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŚUW na podstawie upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego Nr 1076/2011 – w zakresie ewidencji ludności.
3. Ryszard Ksel – Starszy Inspektor w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŚUW na podstawie upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego Nr 1077/2011 – w zakresie wydawania dowodów osobistych.
4. Edyta Piotrowska-Cholewa - Inspektor w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŚUW na podstawie upoważnień Nr 1075/2011 i 1100/2011– w zakresie rejestracji stanu cywilnego i zmiany imienia i nazwiska.

Jednostka kontrolowana:

Urząd Miasta w Kielcach.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pan Wojciech Lubawski - Prezydent Miasta Kielce.

I Struktura organizacyjna, osoby odpowiedzialne i bezpośrednio wykonujące kontrolowane zadania.

Na stanowisku Zastępcy Kierownika USC w Kielcach zatrudniona jest od 1 lipca 1998 roku Pani Beata Skórczyńska-Oko, która posiada wykształcenie wyższe magisterskie oraz studia podyplomowe w zakresie: *Zarządzanie i Marketing*, ponadto zadeklarowała podjęcie dodatkowo studiów podyplomowych administracyjnych. Również funkcję Zastępcy Kierownika USC w Kielcach od 7 października 2011 roku pełni Pan Piotr Mołas, posiadający wykształcenie wyższe magisterskie oraz ukończył podyplomowe studia w zakresie: *Samorządu i Administracji*. Ww. osoby w dniu ich zatrudnienia spełniały wymogi kwalifikacyjne określone w ustawie z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz.1264) zwanej dalej *Pasc.*

Poprzednio tj. od dnia 22 czerwca 2006 r. do dnia 22 sierpnia 2011 r. funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Kielcach pełnił Pan Krzysztof Skuza oraz Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Kielcach od dnia 15 lutego 2007 r. do dnia 22 sierpnia 2011 r. – Pani Małgorzata Juszczyk. Spełnienie wówczas obowiązujących przesłanek ustawowych umożliwiających zatrudnienie ww. osób – nie budzi zastrzeżeń.

Incydentalna kwestia zatrudnienia od dnia 23 sierpnia 2011 r. Pana Jerzego Króla na stanowisku Kierownika USC w Kielcach nie spełniającego wymogów kwalifikacyjnych została poddana procedurze naprawczej. Wobec interwencji Wojewody Świętokrzyskiego ww. osoba została odsunięta od dokonywania czynności w zakresie rejestracji stanu cywilnego - ze skutkiem natychmiastowym. Podjęte przez nią działania stały się przedmiotem oceny uprawnionych organów.

Ponadto w skład Urzędu Stanu Cywilnego w Kielcach wchodzi następujące stanowiska:

- ds. małżeństw – osoba odpowiedzialna: podinspektor Pani Adela Chojnacka (USC.I.)
- ds. rejestracji zgonów – osoby odpowiedzialne: inspektor Pani Marianna Słyk oraz podinspektor Pani Magdalena Sorys (USC.II.)
- ds. archiwalnych aktów stanu cywilnego – osoby odpowiedzialne: inspektor Pani Magdalena Wicha, podinspektor Pani Magdalena Młodawska oraz podinspektor Pani Monika Adach (USC.III.)

- ds. organizacyjnych – osoba odpowiedzialna: podinspektor Pani Magdalena Jarząbek-Wójcik (USC.IV.)
- ds. rejestracji urodzeń – osoby odpowiedzialne: inspektor Pani Maria Kubicka oraz podinspektor Pani Karina Rybicka (USC.V.)
- ds. zmian w aktach stanu cywilnego – osoba odpowiedzialna: podinspektor Pani Maria Jamrozik (USC.VI.)

W trakcie kontroli ustalono, że w *Zarządzeniu Wewnętrznym Nr 1/07 Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Kielcach z dnia 31.05.2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań Urzędu Stanu Cywilnego* powołano *Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Kielce* stanowiący załącznik do *Zarządzenia Nr 115/2007 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 10.05.2007 roku w sprawie nadania Urzędowi Miasta Kielce Regulaminu Organizacyjnego*. Ww. Regulamin już nie obowiązuje w Urzędzie Miasta, gdyż został zastąpiony obecnie obowiązującym Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta Kielcach z dnia 2 stycznia 2009 r. Zatem ostatnie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta oddziaływające na pracę USC miały miejsce w 2009 roku. Wobec powyższego Zarządzenie Wewnętrzne Kierownika USC Nr 1/07 i schemat organizacyjny USC stanowiący załącznik nr 1 do przedmiotowego Zarządzenia od dłuższego czasu są już nieaktualne jak również zakresy czynności pracowników USC [dowód: poświadczony za zgodność z oryginałem Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Kielcach z dnia 2 stycznia 2009 r. stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 415/2008 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 31 grudnia 2008 roku oraz Zarządzenie Wewnętrzne Nr 1/07 Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Kielcach z dnia 31.05.2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań Urzędu Stanu Cywilnego].

Zadania z zakresu wydawania dowodów osobistych realizowane są w Wydziale Spraw Obywatelskich - Referacie Dowodów Osobistych. Funkcję Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich pełni Pan Jerzy Król. Referatem Dowodów Osobistych kieruje bezpośrednio Pani Barbara Obara - Zastępca Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich UM Kielce. Zadania z zakresu wydawania dowodów osobistych wykonuje łącznie 13 pracowników Referatu.

Sprawy ewidencji ludności realizowane są w Referacie Ewidencji Ludności i Spraw Wojskowych. Funkcję Kierownika Referatu sprawuje Pani Jadwiga Rzepińska. Ewidencja ludności podzielona jest na 4 rejony. Osoby zajmujące się ewidencją ludności w poszczególnych rejonach:

- rejon I: p. Katarzyna Osobińska – inspektor

- p. Beata Gumuńczyńska – inspektor
- rejon II: p. Zofia Janik – inspektor
  - p. Albert Wawrzycki – inspektor
- rejon III: p. Marzena Tabak - inspektor
  - p. Sylwia Kundera - inspektor
- rejon IV: p. Krystyna Bieniek – inspektor
  - p. Dorota Marzec – inspektor.

Osoby zatrudnione w kartotece:

1. p. Patrycja Zamczyk – inspektor
2. p. Ewa Tyszer – Wieczorek – inspektor
3. p. Małgorzata Bugajska – inspektor.

Osoby prowadzące postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych:

1. p. Elżbieta Cholewińska - inspektor,
2. p. Aneta Stajewska – inspektor,
3. p. Anna Żak – podinspektor.

II Sposób przechowywania i zabezpieczenia dokumentacji z zakresu zadań objętych kontrolą (warunki lokalowe).

Urząd Stanu Cywilnego w Kielcach mieści się w budynku Urzędu Miasta przy ul. Rynek 1. Na jego potrzeby zaadaptowano 9 pomieszczeń. Między innymi jedno biuro przeznaczono na archiwum ksiąg stanu cywilnego, natomiast w drugim przechowywane są wyłącznie akta zbiorowe. W innym pomieszczeniu znajdują się księgi wraz z aktami zbiorowymi dotyczącymi aktów małżeństw z kilku ostatnich lat (tj. od 2008 roku). Pomieszczenia w których przechowywane są księgi oraz akta zbiorowe zabezpieczone są poprzez rolety antywłamaniowe. Budynek posiada monitoring oraz system alarmowy. Każdy pracownik posiada kartę umożliwiającą wejście do pokoju, w którym znajdują się akta zbiorowe. Warunki lokalowe spełniają wymogi bezpieczeństwa określone w § 22 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów*

stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów. (Dz. U. z 1998 r. Nr 136, poz. 884 ze zmianami) zwanym w dalszej części protokołu *rozporządzeniem MSWiA*.

Dokumentacja zakresu ewidencji ludności (KOM-y) znajduje się w pomieszczeniach na parterze budynku, są kraty w oknach, drzwi antywłamaniowe, dodatkowo zabezpieczone plombami.

Dokumentacja z zakresu dowodów osobistych przechowywana jest w czterech pomieszczeniach, zabezpieczonych kratami i żaluzjami antywłamaniowymi. Drzwi zabezpieczone zamkiem elektromagnetycznym. Dostęp wyłącznie dla osób posiadających upoważnienie, za pomocą kart dostępowych.

III Prowadzenie ewidencji ludności.

1. Prowadzenie aktualizacji zbiorów meldunkowych.

Ewidencja ludności w Urzędzie Miasta w Kielcach prowadzona jest w systemie informatycznym. Karty osobowe mieszkańca (KOM-y), których od 01.01.2011r. nie ma obowiązku prowadzenia nadal znajdują się w metalowych szufladach.

Ilość mieszkańców na dzień kontroli wynosi:

- stałych mieszkańców: 196.572 osoby;
- na pobyt czasowy: 4545 osoby.

W każdym z rejonów druki zgłoszenia zameldowania na pobyt stały składane są w kopertach z danego miesiąca a na koniec roku całość przenoszona jest do archiwum zakładowego.

Druki zgłoszenia pobytów czasowych oddawane są do kartoteki, gdzie są nanoszone do systemu informatycznego.

W każdym z rejonów znajduje się książka zameldowania cudzoziemców, która zawiera następujące dane: imię i nazwisko, podstawa, na jakiej dokonano zameldowania (np. decyzja Wojewody, wiza). Druki zgłoszenia wraz z dokumentem uprawniającym do zameldowania przekazywane są do kartoteki i tam nanosi się do systemu.

Skrócone akty urodzeń, małżeństw i zgonów wyznaczony pracownik przynosi z USC (Rynek 1) codziennie lub 2 razy dziennie, które rozdawane są na rejon. Dotyczy to również decyzji odnośnie zmiany imion i nazwisk.

Jeśli osoba dokona wymeldowania, po otrzymaniu zawiadomienia z nowego miejsca pobytu sporządza się pełny wydruk z bazy, który niezwłocznie jest przesyłany. O fakcie wymeldowania zawiadamiany jest także oddział zajmujący się dowodami osobistymi, gdzie kieruje się potwierdzenie wymeldowania z pobytu stałego. Potwierdzenie otrzymuje również osoba wymeldowana. Adnotacje o wysłaniu danych zamieszcza się na zawiadomieniu z gminy o zameldowaniu danej osoby.

Sprawy dotyczące numeru PESEL znajdują się w teczce znak: SO.IV.5342...2011, w której znajdują się wnioski do MSWiA i w sytuacji, jeżeli numer jest błędny wraca powiadomienie dotyczące zmiany numeru PESEL. Jeśli nadanie numeru dotyczy dziecka i jest prawidłowy numer, MSWiA zawiadamia tylko drogą elektroniczną.

W każdym z 4 rejonów prowadzone są rejestry o zmianie danych, przesyłane średnio co tydzień do WKU, dodatkowo prowadzony jest rejestr wysłanych zmian.

W rejonie III sporządzane są wykazy dzieci do szkół, są pisma (nie robione są kopie list) – zbiorcze ze wszystkich rejonów.

W rejonie II sporządzane są ze wszystkich rejonów wykazy osób zmarłych do Urzędów Skarbowych – zgodnie z art.12 ust.3 ustawy z dnia 13 października 1995r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.

Wszystkie prowadzone rejestry opisane są zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt, są czytelne i przejrzyste.

Zaświadczenia z ewidencji ludności wydaje kartoteka. Prowadzony jest rejestr wydanych zaświadczeń, jeśli jest wymagana opłata zgodnie z ustawą o opłacie skarbowej, wówczas pokwitowanie dopięte jest do zaświadczenia a na wydanym zaświadczeniu widnieje pieczęć, że pobrano lub zwolniono z opłaty.

Kartoteka prowadzi pobyty cudzoziemców oraz pobyty czasowe. W poszczególnych rejonach przyjmowane są osoby, składające druk zgłoszenia zameldowania czasowego, skąd przekazywane są do kartoteki, gdzie wprowadzane są do bazy informatycznej i występuje się o nadanie numeru PESEL.

Informacje o zmianach osobowo – adresowych przekazywane są do Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach dwa razy w tygodniu. Informatyk zbiera dane ze wszystkich rejonów i osobiście dostarcza do ŚUW.

Powyższe prowadzone jest w systemie „OTAGO” – moduł ELUD.

Postępowania administracyjne w sprawach zameldowania i wymeldowania:

W 2010r. wpłynęło 468 wniosków:

- 443 wnioski o wymeldowanie,
- 18 wniosków o zameldowanie
- 7 wniosków o uchylenie czynności materialno – technicznej zameldowania.

Ogółem w 2010r. wydano 515 decyzji, 428 postępowań rozpoczęto i zakończono wydaniem orzeczenia, natomiast 87 wszczętych postępowań przeniesiono na 2011r.

W 2011r. do dnia kontroli wpłynęło 389 wniosków:

- 367 dotyczyły wymeldowania
- 22 wnioski zameldowania.

Od 01.01.2011r. do 31.10.2011r. wydano ogółem 366 decyzji administracyjnych.

Sprawdzono 10 przeprowadzonych postępowań administracyjnych z 2010r. i 10 z 2011r.

I. Decyzja z dnia 06.09.2010r. znak: SO.IV.51151-108/10, orzekająca o wymeldowaniu p. XXX XXX* z pobytu stałego z lokalu położonego w Kielcach przy ulicy XXX*

- wniosek Pani XXX XXX* z dnia 17.03.2010r. (data wpływu: 20.04.2011r.) o wymeldowanie,
- zawiadomienie z dnia 21.04.2010r. o wszczęciu postępowania,
- protokół przesłuchania wnioskodawczyni z dnia 22.04.2010r.,
- protokół przesłuchania świadka z dnia 07.05.2010r.,
- protokół przesłuchania p. XXX XXX* z dnia 10.05.2010r.,
- notatka Komisariatu Policji w Kielcach z przeprowadzonej kontroli meldunkowej z dnia 11.05.2010r.,
- protokół przesłuchania świadka z dnia 26.05.2010r.,
- pismo do Burmistrza Miasta i Gminy Chmielnik o ustalenie charakteru pobytu p. XXX XXX*, dot. zameldowania w msc. XXX*,
- zawiadomienie o przedłużeniu terminu⁷ zakończenia sprawy (zgodnie z art. 36 kpa),

---

* ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. z 2002 r. Nr. 101, poz. 926)

- protokół z przesłuchania wnioskowanego do wymeldowania z UMiG w Chmielniku w ramach pomocy prawnej,
- zawiadomienie z dnia 30.07.2010r. o przygotowanym materiale dowodowym do wydania decyzji (zgodnie z art. 10 kpa), po zapoznaniu się ze zgromadzonym materiałem p. XXX XXX* wniósł o przesłuchanie XXX XXX*,
- protokół przesłuchania w/w z dnia 12.08.2010r.,
- zawiadomienie na podstawie art. 10 kpa z dnia 16.08.2010r.,
- zawiadomienie z dnia 20.08.2010r. o przedłużeniu terminu do zakończenia sprawy do dnia 10.09.2010r.

W aktach sprawy znajduje się potwierdzenie wymeldowania z pobytu stałego z adnotacją, że wymeldowania dokonano na podstawie decyzji administracyjnej.

2. Decyzja z dnia 08.09.2010r. znak: SO.IV.51151-201/10 o odmowie wymeldowania p. XXX XXX* z lokalu położonego w XXX*.

- wniosek p. XXX XXX* z dnia 24.06.2010r.,
- zawiadomienie z dnia 08.07.2010r. o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie,
- protokół przesłuchania świadka z dnia 22.07.2010r.,
- pismo z Komisariatu Policji 3w Kielcach z dnia 23.07.2010r.,
- protokół z przeprowadzonej rozprawy administracyjnej w dniu 03.09.2010r.,
- protokół przesłuchania świadka z dnia 19.08.2010r.,
- zawiadomienie o przygotowanym materiale dowodowym przed wydaniem decyzji z dnia 20.08.2010r.

3. Decyzja z dnia 30.04.2010r. znak: SO.IV.51151-43/2010 orzekająca o uchyleniu czynności materialno – technicznej zameldowania na pobyt stały p. XXX XXX* w lokalu położonym w Kielcach przy ulicy XXX*.

- wniosek p. XXX XXX* z dnia 08.02.2010r. o wymeldowanie p. XXX XXX*,
- zawiadomienie z dnia 10.02.2010r. informujące o wszczęciu postępowania,
- protokół z przeprowadzonej rozprawy administracyjnej w dniu 25.02.2010r.,
- protokół przesłuchania strony z dnia 08.03.2010r.,
- zawiadomienie z dnia 26.03.2010r. o przygotowanym materiale dowodowym do wydania decyzji i możliwości zapoznania się z aktami sprawy,

---

* ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. z 2002 r. Nr. 101, poz. 926)

- zawiadomienie z dnia 08.04.2010r. o przedłużeniu terminu do zakończenia przedmiotowej sprawy do dnia 30.04.2010r.

W aktach sprawy znajduje się potwierdzenie wymeldowania.

4. Decyzja z dnia 14.09.2010r. znak: SO.IV.51150-8/2010 orzekająca o zameldowaniu p. XXX XXX* z córką XXX XXX* na pobyt stały w lokalu położonym w Kielcach przy ulicy XXX*.

- wniosek o zameldowanie złożony w dniu 16.07.2010r.,
- zawiadomienie z dnia 02.08.2010r. o wszczęciu postępowania,
- protokół z rozprawy administracyjnej z dnia 20.08.2010r.,
- pismo z Komisariatu Policji w Kielcach z dnia 16.08.2010r. z przeprowadzonej kontroli meldunkowej,
- protokół przesłuchania świadka z dnia 31.08.2010r.,
- zawiadomienie o zgromadzonym materiale dowodowym (art.10 kpa) z dnia 01.09.2010r.

W aktach stwierdzono brak druku zgłoszenia zameldowania, jednakże wyjaśniono, iż druki zgłoszenia znajdują się w aktach sprawy do czasu uprawomocnienia decyzji a w momencie przekazania decyzji do wykonania są wypinane przy sporządzaniu potwierdzenia, które znajdowało się w aktach.

5. Decyzja z dnia 07.06.2011r. znak: SO.IV.5343.98.2011.EC orzekająca o umorzeniu postępowania w przedmiocie wymeldowania z pobytu stałego p. XXX XXX* z lokalu położonego w Kielcach przy ulicy XXX*.

- wniosek p. XXX XXX* z dnia 08.03.2011r. o wymeldowanie byłego zięcia,
- zawiadomienie z dnia 08.03.2011r. o wszczęciu postępowania administracyjnego,
- protokół z rozprawy administracyjnej, przeprowadzonej w dniu 30.03.2011r.,
- pismo z Policji o wynikach dokonanej rozprawy administracyjnej,
- wniosek z dnia 05.04.2011r. do sądu o ustanowienie przedstawiciela ustawowego dla osoby nieobecnej,
- pismo z dnia 09.05.2011r. informujące o przedłużeniu terminu do zakończenia niniejszej sprawy do dnia 30.06.2011r.,
- postanowienie Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 27.04.2011r. sygn. akt III RNs 591/11 o wyznaczeniu kuratora,

---

* ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. z 2002 r. Nr. 101, poz. 926)

- potwierdzenie wymeldowania dokonanego osobiście w dniu 07.06.2011r.

W związku z faktem, iż osoba wnioskowana do wymeldowania osobiście dokonała tej czynności, prowadzone postępowanie umorzono jako bezprzedmiotowe.

Na wszystkich decyzjach, od których nie złożono odwołania do Wojewody Świętokrzyskiego widnieje pieczęć, z którym dniem decyzja stała się ostateczna i podlega wykonaniu.

Strony o przedłużeniu terminu do załatwienia sprawy, zgodnie z art. 36 kodeksu postępowania administracyjnego informowane są po upływie 2 miesięcy od wpłynięcia wniosku, mimo, że według art. 35 § 3 kpa załatwienie sprawy powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca a sprawy szczególnie skomplikowanej, nie później niż w ciągu 2 miesięcy od wszczęcia postępowania. Osoby zajmujące się wydawaniem decyzji wyjaśniły, że przeprowadzenie wszystkich dowodów w sprawie tj. rozprawa administracyjna, kontrola meldunkowa czy oględziny nie pozwalają na zachowanie okresu 1 miesiąca.

IV Rejestracja Stanu Cywilnego

1. Ocena prawidłowości prowadzenia ksiąg stanu cywilnego i sporządzania aktów stanu cywilnego:

Sposób prowadzenia ksiąg:

Akty stanu cywilnego sporządzane są na luźnych drukach, a po zakończeniu roku kalendarzowego oprawiane w księgi, odrębne dla każdego rodzaju aktów. Objętość ksiąg nie przekracza 500 aktów, co odpowiada treści § 10 ust. 2 *rozporządzenia MSWiA*. Rejestracja stanu cywilnego odbywa się przy użyciu systemu informatycznego „Technika”. Pisownia poszczególnych wyrazów nie budzi wątpliwości i jest zgodna z obowiązującą normą ortograficzną. Druki aktów urodzeń, małżeństw, zgonów odpowiadają wzorom określonym w załącznikach do *rozporządzenia MSWiA* [dowód: poszczególne tomy ksiąg małżeństw za 2010 rok, oraz ksiąg zgonów za 2010 rok].

Zamykanie/otwieranie ksiąg:

§ 12 ust. 1 *rozporządzenia MSWiA* obliguje do tzw. zamknięcia księgi stanu cywilnego poprzez wpisanie stosownej adnotacji na następnej stronie księgi po ostatnim sporządzonym akcie stanu cywilnego w danym roku kalendarzowym. Na podstawie tomów księgi zgonów

z 2010 roku stwierdzono, że wyżej opisane wymogi zostały spełnione. Natomiast w księgach małżeństw zawierających akty z 2010 roku – brak takiej adnotacji.

Prowadzenie skorowidzów alfabetycznych dla każdego rodzaju ksiąg:

§ 16 *rozporządzenia MSWiA* nakazuje prowadzenie skorowidzów alfabetycznych dla poszczególnych rodzajów aktów sporządzonych w danym roku kalendarzowym. W Urzędzie Stanu Cywilnego w Kielcach obowiązek jest ten wypełniany [dowód: skorowidze dla poszczególnych rodzajów aktów sporządzonych w danym roku kalendarzowym].

Wykreślanie rubryk wolnych lub tylko w części wypełnionych:

Wolne miejsca w poszczególnych rubrykach aktów, jak również w rubryce „uwagi”, zakreślane są w sposób uniemożliwiający dokonanie w tych miejscach jakichkolwiek wpisów – co stanowi wypełnienie dyspozycji § 7 ust. 2 *rozporządzenia MSWiA* [dowód: akty sporządzone w kontrolowanej jednostce w latach 2010-2011].

Omawianie błędów ujawnionych w trakcie sporządzania aktów stanu cywilnego:

W skontrolowanych aktach nie odnotowano błędów pisarskich, które należałoby omówić.

Prowadzenie akt zbiorowych:

Akta zbiorowe rejestracji dla aktów urodzeń, małżeństw, zgonów prowadzone są według kolejności ich sporządzenia i oznaczone numerem nadanym aktom stanu cywilnego, nie są one zszyte, ani też oprawione w sposób trwały. Powyższe zgodne z § 15 ust. 1 i 3 *rozporządzenia MSWiA* [dowód: akta zbiorowe do aktów małżeństw, zgonów, urodzeń za 2010 i 2011 rok].

Sporządzanie aktów małżeństw:

W 2010 roku sporządzono 1401 aktów, natomiast w 2011 (do dnia 30.09) – 1041 aktów.

Na podstawie losowo wybranych aktów małżeństw sporządzonych w roku 2010 i 2011 dokonano oceny wykonywania zadań w procedurze zawierania małżeństw zarówno przed kierownikiem usc jak i tzw. małżeństw konkordatowych pod kątem ich legalności.

Małżeństwa tzw. „konkordatowe” - zawarte w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. Nr 9, poz. 59 ze zm.) w dalszej części protokołu KRiO.

Akta zbiorowe zawierały wszystkie wymagane prawem dokumenty, akty małżeństw zostały sporządzone w przepisany przez prawo terminie oraz został zachowany 5 dniowy termin przekazania zaświadczenia przez duchownego celem sporządzenia aktu małżeństwa, gdyż art. 61a *Pasc* mówi, że „Podstawą sporządzenia aktu małżeństwa zawartego w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego jest zaświadczenie sporządzone zgodnie z art. 8 § 2 tego Kodeksu, przekazane do urzędu stanu cywilnego”, natomiast art. 8 § 3 KRiO wskazuje, że „Zaświadczenie, o którym mowa w § 2, wraz z zaświadczeniem sporządzonym przez kierownika urzędu stanu cywilnego na podstawie art. 4¹ § 1 duchowny przekazuje do urzędu stanu cywilnego przed upływem pięciu dni od zawarcia małżeństwa (...)”. Należyte zastosowano przepisy dotyczące właściwości w przypadku wydawania zaświadczeń stwierdzających brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, o których mowa w art. 4¹ § 1 KRiO. Każde zaświadczenie od duchownego opatrzone zostało pieczęcią wpływu do USC w Kielcach [dowody: akta zbiorowe do aktów o numerach: 235/2010, 237/2010, 240/2010, 556/2010, 579/2010, 588/2010, 594/2010, 595/2010, 600/2010, 1010/2010, 1040/2010, 1088/2010, 1089/2010, 1092/2010, 1093/2010, 89/2011, 92/2011, 96/2011, 99/2011, 333/2011, 341/2011, 441/2011, 447/2011, 449/2011, 450/2011].

W przypadku „małżeństw cywilnych” akta zbiorowe zawierały oprócz zapewnień, odpisów skróconych aktów urodzeń (w przypadku małżeństw zawieranych przez pannę i kawalera), dowodów ustania małżeństwa (jeżeli osoba zamierzająca zawrzeć związek małżeński pozostawała poprzednio w związku małżeńskim), pokwitowań wniesionych opłat – decyzje administracyjne zezwalające na zawarcie małżeństwa przed upływem miesiąca, gdyż art. 4 KRiO stanowi: „Małżeństwo przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego nie może być zawarte przed upływem miesiąca od dnia, kiedy osoby, które zamierzają je zawrzeć, złożyły kierownikowi urzędu stanu cywilnego pisemne zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie tego małżeństwa. Jednakże kierownik urzędu stanu cywilnego może zezwolić na zawarcie małżeństwa przed upływem tego terminu, jeżeli przemawiają za tym ważne względy” [dowody: akta zbiorowe do aktów o numerach: 1036/2010, 132/2010, 1066/2010, 1071/2010, 133/2010, 126/2010, 127/2010, 128/2010,

614/2010, 618/2010, 650/2010, 693/2010, 697/2010, 5/2011, 9/2011, 15/2011, 17/2011, 51/2011, 316/2011, 324/2011, 342/2011, 348/2011, 349/2011, 429/2011].

W skontrolowanych aktach zbiorowych znalazły się pokwitowania odbioru 3 odpisów skróconych aktu małżeństwa – co nie budzi zastrzeżeń. Gromadzone są oświadczenia o dacie ślubu konkordatowego oraz miejscowości, w której nastąpi zawarcie małżeństwa. W niektórych aktach zbiorowych (np. do aktu małżeństwa nr 449/2011, 324/2011) znalazł się także „Protokół przyjęcia oświadczenia o nazwiskach noszonych po zawarciu małżeństwa”. Kontrolowanym udzielono instruktażu, iż oświadczenia w kwestii nazwisk noszonych po ślubie przez kobietę, mężczyznę i dzieci, które zrodzą się z tego małżeństwa znajdują się w zapewnieniach obojga osób. Na nazwiska noszone po ślubie wskazuje także treść zaświadczenia z 4¹ § 1 Krio. Nie ma konieczności przyjmowania oświadczeń w formie „protokołu”, który notabene nie spełnia wymogów przewidzianych przez KPA dla tego typu czynności, w szczególności art.: 67, 68, 69. Przywołany „protokół” wskazuje jedynie, że kobieta i mężczyzna złożyli oświadczenia, przy czym nie znajduje się żadna informacja precyzyjnie identyfikująca te osoby oraz wskazująca, że właśnie one zamierzają zawrzeć związek małżeński. Treść tego protokołu nie jest integralnie powiązana z pozostałymi dokumentami znajdującymi się w aktach zbiorowych. Co prawda tego typu „protokół” nie wpływa na ważność zawartego małżeństwa, jednakże jego tworzenie na potrzeby akt zbiorowych i ogólnikowe brzmienie nie znajdują podstaw prawnych. Jak oświadczyła Zastępca Kierownika USC – Pani Beata Skórczyńska-Oko – przywołany protokół został wyeliminowany i od pewnego czasu zaprzestano jego stosowania. Kontrolujące zobowiązały również do zaprzestania stosowania odrębnego oświadczenia o przewidywanej dacie ślubu i miejscowości, w której przyszli małżonkowie zamierzają zawrzeć związek małżeński, gdyż żaden przepis prawa nie nakłada takiego obowiązku.

W przypadku cudzoziemców zawierających związki małżeńskie w USC w Kielcach zgromadzona dokumentacja nie budzi wątpliwości. Dokumenty skompletowano prawidłowo w myśl art. 54 oraz 56 *Pasc* [dowody: akta zbiorowe do aktów małżeństw o numerach: 693/201, 55/2011, 85/2011].

Sposób odnotowywania wyroków rozwodowych orzeczonych przez polski sąd jak również wpisywania wyroków rozwodowych orzeczonych poza granicami RP – prawidłowy [dowody: akta zbiorowe do aktów małżeństw nr: 19/2002, 1103/2007, 398/2002, 206/2008, 551/1997, 190/2000, 583/1992, 1031/2004].

Sporządzanie aktów urodzeń:

W 2010 roku sporządzono 5664 aktów urodzeń, natomiast w 2011 (do dnia 30.09) – 4108 aktów. W przypadku aktów urodzeń sporządzonych na podstawie pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka wystawionego przez lekarza, położną lub zakład opieki zdrowotnej zgromadzone dokumenty i sposób ich sporządzenia nie budzą wątpliwości [dowody: akta zbiorowe do aktów urodzeń o numerach: 1/2011, 2/2011, 4/2011, 5/2011, 7/2011, 8/2011, 9/2011, 10/2011, 11/2011, 12/2011, 13/2011, 14/2011, 15/2011, 16/2011, 17/2011, 18/2011, 19/2011, 20/2011, 21/2011, 22/2011, 23/2011, 24/2011, 26/2011, 27/2011, 29/2011, 30/2011, 31/2011, 32/2011, 33/2011, 34/2011, 35/2011, 36/2011, 37/2011, 38/2011, 39/2011, 40/2011, 160/2011, 161/2011, 162/2011, 163/2011, 164/2011, 165/2011, 166/2011, 167/2011, 168/2011, 170/2011, 171/2011, 172/2011, 174/2011, 175/2011, 176/2011, 177/2011, 178/2011, 179/2011, 180/2011, 181/2011, 182/2011, 183/2011, 184/2011, 185/2011, 186/2011, 187/2011, 188/2011, 189/2011, 200/2011, 201/2011, 202/2011, 203/2011, 204/2011, 205/2011, 206/2011, 208/2011, 209/2011, 210/2011, 211/2011, 212/2011, 213/2011, 100/2010, 101/2010, 102/2010, 103/2010, 104/2010, 105/2010, 107/2010, 108/2010, 109/2010, 110/2010, 111/2010, 112/2010, 113/2010, 114/2010, 115/2010, 116/2010, 117/2010, 118/2010, 119/2010, 120/2010, 121/2010, 122/2010, 124/2010, 125/2010, 126/2010, 127/2010, 128/2010, 130/2010, 1001/2010, 1002/2010, 1003/2010, 1004/2010, 1005/2010, 1006/2010, 1007/2010, 1008/2010, 1010/2010, 1011/2010, 1012/2010, 1013/2010, 1014/2010, 1015/2010, 1016/2010, 1018/2010, 1019/2010, 1020/2010, 1021/2010, 1022/2010, 1023/2010, 1024/2010, 1025/2010, 1026/2010, 1027/2010, 1029/2010, 1030/2010, 1031/2010, 1032/2010, 1033/2010, 1034/2010, 1035/2010, 1036/2010, 1037/2010, 1038/2010, 1039/2010, 1040/2010, 1041/2010, 1042/2010, 1044/2010, 1045/2010, 1046/2010, 1048/2010, 1049/2010, 1050/2010, 1100/2010, 1102/2010, 1103/2010, 1105/2010, 1106/2010, 1107/2010, 1108/2010, 1109/2010, 1111/2010, 1112/2010, 1113/2010, 1114/2010, 1115/2010, 1116/2010, 1119/2010, 1120/2010, 1121/2010, 1122/2010, 1123/2010, 1124/2010, 1125/2010, 1126/2010, 1127/2010, 1128/2010, 1130/2010, 1131/2010, 1132/2010, 1133/2011, 1134/2010, 1135/2010, 1136/2010].

Art. 42 ust. 2 *Pasc* stanowi, że jeżeli nie nastąpiło uznanie dziecka lub sądowe ustalenie ojcostwa, wpisuje się do akt urodzenia dziecka jako imię ojca - imię wskazane przez przedstawiciela ustawowego dziecka, a w braku takiego wskazania - jedno z imion zwykle w kraju używanych oraz jako nazwisko ojca i jego nazwisko rodowe - nazwisko matki z odpowiednią adnotacją w rubryce "Uwagi". Powyższy przepis znalazł swoje zastosowanie przy sporządzeniu aktów urodzeń o numerach: 6/2011, 129/2010, 1028/2010. Akt urodzenia 1068/2010 sporządzono z zachowaniem normy określonej w art. 42 ust. 2 *Pasc*, następnie została w nim naniesiona wzmianka dodatkowa, wskazująca, że w dniu 01.06.2010 r. w Sądzie Rejonowym w Kielcach zostało złożone oświadczenie o uznaniu ojcostwa. Do akt zbiorowych dołączono powyższe orzeczenie, co stanowi potwierdzenie zasady, wyrażonej w § 15 ust. 3 *rozporządzenia MSWiA* oraz art. 17 ust. 2 *Pasc*, iż dokumenty mające wpływ na treść lub ważność aktu stanu cywilnego, po dokonaniu na ich podstawie odpowiednich wpisów w księgach stanu cywilnego, włącza się do akt zbiorowych dotyczących danego aktu stanu cywilnego.

W przypadku oświadczeń o uznaniu ojcostwa złożonych przed kierownikiem usc w aktach zbiorowych przechowywany jest protokół na tę okoliczność, który jednakże nie obrazuje w pełni całego przebiegu postępowania wyjaśniającego w procesie uznania ojcostwa [dowody: protokoły znajdujące się w aktach zbiorowych do aktów urodzeń o numerach: 3/2011, 25/2011, 28/2011, 169/2011, 173/2011, 190/2011, 207/2011, 106/2010, 123/2010, 1009/2010, 1017/2010, 1043/2010, 1047/2010, 1101/2010, 1104/2010, 1110/2010, 1117/2010, 1118/2010, 1129/2010].

Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 220, poz. 1431) dokonała zmiany nazwy i istoty instytucji dobrowolnego, pozasądowego ustalenia ojcostwa, z „uznania dziecka” na „uznanie ojcostwa”. Automatyczne do tej pory przyjmowanie oświadczeń o uznaniu dziecka zastąpił obowiązek uprzedniego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego. Pierwszą czynnością, której dokonać powinien kierownik usc przed przyjęciem oświadczeń o uznaniu ojcostwa, jest ustalenie czy rodzice dziecka są pełnoletni. Pozytywne ustalenie pierwszej czynności postępowania wyjaśniającego pozwala na przejście do jego zasadniczej części, jaką stanowić będzie zbadanie, czy uznanie ojcostwa jest dopuszczalne oraz czy istnieją wątpliwości co do pochodzenia dziecka. Zgodnie z nowym brzmieniem KRiO istnieją trzy przesłanki niedopuszczalności uznania ojcostwa tj. pełnoletność dziecka, odmowa przyjęcia oświadczeń o uznaniu ojcostwa przez innego kierownika usc oraz wszczęcie sądowego postępowania o ustalenie ojcostwa. Potwierdzenie nieistnienia pierwszej przesłanki nastąpić

może w szczególności na podstawie odpisu aktu urodzenia dziecka, do przedłożenia którego należy zobowiązać rodziców dziecka. Źródłem informacji dotyczących pozostałych przesłanek niedopuszczalności uznania może być oświadczenie matki dziecka, która posiadać będzie wiedzę zarówno o wcześniejszej odmowie przyjęcia oświadczenia przez innego kierownika usc, jak również o wszczęciu postępowania o ustaleniu ojcostwa. Jeżeli kierownik usc ustali, że brak jest przesłanek niedopuszczalności uznania ojcostwa, powinien zbadać, czy nie istnieją wątpliwości co do pochodzenia dziecka. Wskazane ustalenia powinny nastąpić przede wszystkim podczas wywiadu z rodzicami dziecka. Na tym etapie kierownik usc wyjaśnia również osobom zamierzającym złożyć oświadczenia konieczne do uznania ojcostwa przepisy regulujące obowiązki i prawa wynikające z uznania, przepisy o nazwisku dziecka oraz różnicę pomiędzy uznaniem ojcostwa a przysposobieniem dziecka. Ostatnim etapem procesu uznania ojcostwa jest sporządzenie właśnie protokołu obrazującego cały przebieg postępowania wyjaśniającego. Powinien on zostać podpisany przez rodziców dziecka oraz kierownika usc i niezwłocznie przesłany do usc miejsca sporządzenia aktu urodzenia, a jeżeli uznanie dotyczyło dziecka poczętego a nienarodzonego – do usc miejsca zamieszkania matki. Zalecono również, aby kierownik usc, który przyjął oświadczenia niezbędne do uznania ojcostwa, niezależnie od przekazania protokołu, prowadził rejestr przyjętych uznań.

W ramach nadzoru wojewódzkiego o powyższym sposobie postępowania pismem z dnia 25 maja 2009 r., znak: SO.I-5122/26/09 zostali poinformowani wszyscy Prezydenci, Burmistrzowie, Wójtowie Województwa Świętokrzyskiego, których zadaniem było przekazanie kierownikom usc przywołanych zaleceń.

Skontrolowane protokoły, o których mowa wyżej nie zawierały informacji czy miała miejsce wcześniejsza odmowa przyjęcia oświadczenia o uznaniu ojcostwa przez innego kierownika usc. Brakuje również informacji, iż osoby zamierzające złożyć przedmiotowe oświadczenia zostały pouczone w kwestii przepisów regulujących prawa i obowiązki wynikające z uznania, przepisów odnoszących się do nazwiska dziecka oraz różnicy pomiędzy uznaniem ojcostwa a przysposobieniem dziecka (art. 73 § 2 KRiO).

Sporządzanie aktów zgonów:

W roku 2010 sporządzono 2688 aktów zgonów, a w roku 2011 (do dnia 30.09) – 2024 akty.

Na podstawie losowo wybranych aktów zgonów oraz prowadzonych do nich akt zbiorowych należy stwierdzić, że zasady ich sporządzania odpowiadają przepisom prawa w tym zakresie.

W aktach zbiorowych przechowywane są właściwe części karty zgonów (przeznaczone dla celów usc) oraz kserokopie dowodów osobistych zmarłych wraz z informacją, iż dowód osobisty po jego uprzednim skasowaniu został wydany osobie zgłaszającej zgon. W „zbiorówce” znajdują się również oświadczenia osób zgłaszających zgony dotyczące danych osobowych zmarłych, które nie wynikają z karty zgonu i dowodu osobistego np. nazwisko rodowe matki [dowody: 140/2010, 141/2010, 142/2010, 143/2010, 144/2010, 145/2010, 146/2010, 147/2010, 148/2010, 149/2010, 150/2010, 80/2010, 81/2010, 82/2010, 83/2010, 84/2010, 85/2010, 86/2010, 87/2010, 88/2010, 89/2010, 90/2010, 740/2010, 741/2010, 742/2010, 743/2010, 745/2010, 746/2010, 747/2010, 748/2010, 749/2010, 680/2010, 681/2010, 682/2010, 683/2010, 684/2010, 685/2010, 686/2010, 687/2010, 688/2010, 689/2010, 690/2010, 650/2010, 651/2010, 652/2010, 653/2010, 654/2010, 655/2010, 656/2010, 657/2010, 658/2010, 659/2010, 660/2010, 2520/2010, 2521/2010, 2522/2010, 2524/2010, 2525/2010, 2526/2010, 2527/2010, 2528/2010, 2529/2010, 2530/2010, 1930/2011, 1931/2011, 1932/2011, 1933/2011, 1934/2011, 1935/2011, 1936/2011, 1937/2011, 1938/2011, 1939/2011, 1940/2011, 1941/2011, 1942/2011, 1943/2011, 1944/2011, 1945/2011, 1947/2011, 1948/2011, 1949/2011, 1950/2011, 1839/2011, 1840/2011, 1941/2011, 1842/2011, 1843/2011, 1844/2011, 1845/2011, 1846/2011, 1847/2011, 1848/2011, 1850/2011, 1851/2011, 1852/2011, 1853/2011, 1855/2011, 1856/2011, 1857/2011, 1858/2011, 1859/2011, 1860/2011].

W przypadkach określonych w art. 66 ust. 2 *Pasc* („*Jeżeli okoliczności zgonu były przedmiotem postępowania przeprowadzonego przez organ państwowy, akt zgonu sporządza się na podstawie pisemnego zgłoszenia dokonanego przez taki organ.*”) w aktach zbiorowych znajdowały się (oprócz karty zgonu) zezwolenia prokuratora na pochowanie zwłok [dowody: akta zbiorowe aktów zgonu nr: 750/2010, 744/2010, 2523/2010, 1946/2011, 1854/2011].

W aktach zgonu o numerach: 81/2010, 652/2010, 2528/2010 wpisano godzinę zgonu podczas, gdy karta zgonu znajdująca się w aktach zbiorowych takiej informacji nie zawierała. Jak wyjaśniła osoba zajmująca się sporządzaniem przedmiotowych zgonów, powyższy sposób postępowania został przyjęty w stosunku do dzieci, których zgon nastąpił przed ukończeniem 1 roku życia. Pouczono, iż mając na względzie między innymi postępowania sądowe w których data zgonu może mieć istotny wpływ na przebieg postępowania, należałoby w takich przypadkach kserować kartę statystyczną zawierającą wpis o godzinie zgonu i dołączyć ją do akt zbiorowych. Osoba odpowiedzialna za rejestrację omówionych

zgonów uznając słuszność twierdzeń kontrolujących zobowiązała się do należytego stosowania wskazanych zaleceń.

Akt zgonu nr 1849/2011 dotyczył cudzoziemca – obywatela Bułgarii, w aktach zbiorowych znalazły się: karta zgonu, kserokopia zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, kserokopia potwierdzenia zameldowania na pobyt czasowy pod określonym adresem, kserokopia dowodu osobistego i paszportu oraz informacja o zwrocie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu wraz z odpisem skróconym aktu zgonu przesłana do ŚUW w Kielcach. Obowiązek wynikający z art. 37a Konwencji Wiedeńskiej o stosunkach konsularnych sporządzonej w Wiedniu dnia 24 kwietnia 1963 r. (Dz.U. 1982 r. Nr 13, poz. 98) – właściwie wykonany.

2. Postępowania administracyjne prowadzone na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Ocenie podlega sposób prowadzenia postępowania i wydawania decyzji (elementy konieczne decyzji, tryb postępowania, terminy, uzasadnienie faktyczne i prawne) w zakresie:

Art. 35:

Jeżeli akt urodzenia, małżeństwa lub zgonu został sporządzony za granicą, a uzyskanie odpisu aktu jest niemożliwe lub związane z poważnymi trudnościami, można odtworzyć jego treść na wniosek osoby zainteresowanej, organu państwowego lub z urzędu.

Art. 70:

Urodzenie, zawarcie małżeństwa lub zgon, które nastąpiły za granicą i nie zostały zarejestrowane w zagranicznych księgach stanu cywilnego, można zarejestrować w polskich księgach stanu cywilnego.

Art. 73:

1. Akt stanu cywilnego sporządzony za granicą może być wpisany do polskich ksiąg stanu cywilnego na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu.

2. Wpisanie wzmianki dodatkowej lub zamieszczenia przypisku w akcie stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego następuje, jeżeli orzeczenie to podlega uznaniu na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego lub innych właściwych przepisów.

3. Na podstawie aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą wpisuje się z urzędu wzmianki dodatkowe lub zamieszcza przypiski w akcie stanu cywilnego sporządzonym w polskich księgach stanu cywilnego, jeżeli odpis zagranicznego aktu stanu cywilnego

przesłano do kraju w wykonaniu umowy międzynarodowej przewidującej wzajemną wymianę aktów stanu cywilnego.

4. Kierownik urzędu stanu cywilnego może wpisać wzmiankę dodatkową lub zamieścić przypisek na podstawie innego dokumentu pochodzącego od organu państwa obcego, a niewymagającego uznania.

Art. 28:

W akcie stanu cywilnego nie można dokonywać żadnych zmian, chyba że ustawa stanowi inaczej. Można jedynie sprostować oczywisty błąd pisarski.

Art. 36:

Akt stanu cywilnego nie zawierający wszystkich danych, które powinny być w nim zamieszczone, podlega uzupełnieniu.

Przestrzeganie w ramach prowadzonych postępowań z zakresu rejestracji stanu cywilnego przepisów ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego zweryfikowano na podstawie losowo wybranej dokumentacji dotyczącej sprostowań (**art. 28 Pasc**) i uzupełnień (**art. 36 Pasc**) treści aktów stanu cywilnego, przechowywanej w aktach zbiorowych oraz teczkach aktowych.

W okresie objętym kontrolą tj. w 2010 roku ww. postępowania prowadzone były w ramach symbolu USC.II.5135. Następnie na początku 2010 roku założono „podteczki”:

USC.II.5135.1 – stanowisko ds. urodzeń i zgonów

USC.III.5135.2 - stanowisko archiwalne, decyzje odnosiły się do sprostowań lub uzupełnień aktów uprzednio transkrybowanych do polskiej księgi,

W 2011 roku zgodnie z nowym Jednolitym Rzeczowym Wykazem Akt stanowiącym załącznik nr 2 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67) wprowadzono teuczki aktowe o numerach: USC.II.5352 oraz USC.III.5352 - *Unieważnienie, sprostowanie, ustalenie treści, odtworzenie i uzupełnienie akt stanu cywilnego*; każda zawierała spis spraw.

Na podstawie spraw o numerach podanych niżej ustalono, że dokumentacja lub jej część mająca wpływ na treść i ważność aktów m.in. wnioski stron, zagraniczne oryginalne dokumenty wraz z tłumaczeniami przysięgłymi, dowody uiszczonych opłat, decyzje wraz z dowodami ich odbioru znajdowała się w teczkach aktowych, natomiast sam egzemplarz decyzji bez informacji o jej odbiorze przez stronę, umieszczony został w aktach zbiorowych,

co jest sprzeczne z zasadą wyrażoną w § 15 ust. 3 *rozporządzenia MSWiA*, iż wszelkie dokumenty mające wpływ na treść i ważność aktu powinny znaleźć się w aktach zbiorowych. Art. 17 ust. 1 *Pasc* wskazuje, że dokumenty i oświadczenia złożone w czasie lub po sporządzeniu aktów urodzenia, małżeństwa oraz zgonu, a także dokumenty przekazane urzędowi stanu cywilnego przez sądy i inne organy państwowe stanowią akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego. Wobec powyższego sam egzemplarz decyzji winien znaleźć się w teczce aktowej, za takim sposobem postępowania przemawia również kategoria archiwalna, gdyż akta zbiorowe przechowywane są wiecześnie, natomiast obecnie stosowana teczka 5352 (kat. archiwalna: B5) ma czasowe znaczenie.

Decyzją z dnia 17.08.2010 r. znak: USC.II.5135-1-78/2010 sprostowano z urzędu akt urodzenia nr 5636/1988, wzmianka dodatkowa o sprostowaniu aktu została wpisana w akcie w dniu 17.08.2010 r. podczas gdy jej odbiór przez osobę, której akt dotyczył nastąpił w dniu 13.09.2010 r., a w treści decyzji powołano art. 130 § 4 KPA. Zatem wzmiankę wpisano na podstawie decyzji nieodebranej przez stronę, organ niejako „z góry” przyjął, iż decyzja jest zgodna z żądaniem strony podczas, gdy zapoznała się ona z jej treścią dopiero w dniu 13.09.2010 r. Niezbędne jest, aby strona zapoznała się z treścią decyzji (głównie z danymi, które sprostowano) i dopiero wtedy wyraziła opinię, czy rzeczywiście decyzja jest zgodna z jej żądaniem i chce skorzystać z możliwości jakie daje art. 130 § 4 KPA.

Taka sama sytuacja miała miejsce w przypadku sprostowań:

- decyzją z dnia 29.09.2010 r., znak: USC.II.5135-1-105/2010, gdzie w akcie urodzenia nr 4799/1971 wzmiankę marginesową wpisano w dniu wydania decyzji, a jej odbiór przez stronę nastąpił w dniu 12.10.2010 r.
- decyzją z dnia 14.05.2010 r., znak: USC.II.5135-1-30/2010, gdzie w akcie małżeństwa nr 688/1972 wzmiankę wpisano w dniu 14.05.2010 r., natomiast odbiór decyzji przez wnioskodawcę nastąpił w dniu 20.05.2010 r.
- decyzją z dnia 11.05.2010 r., znak: USC.II.5135-1-25/2010, gdzie w akcie małżeństwa nr 54/1950 wzmiankę wpisano w dniu 11.05.2010 r., natomiast jej odbiór przez stronę nastąpił w dniu 19.05.2010 r.
- decyzją z dnia 04.10.2010 r., znak: USC.II.5135-1-107/2010, gdzie w akcie urodzenia nr 1442/1987 wzmiankę wpisano w dniu 04.10.2010 r., natomiast jej odbiór przez stronę nastąpił w dniu 05.10.2010 r.

- decyzją z 07.01.2010 r., znak USC.II.5135-1/2010, gdzie w akcie małżeństwa nr 518/2009 wzmiankę dodatkową wpisano w dniu 07.01.2010 r., natomiast odbiór decyzji nastąpił w dniu 01.02.2010 r.
- decyzją z dnia 10.02.2010 r., znak USC.II.5135-28/2010, gdzie w akcie urodzenia nr 2212/1996 wzmiankę dodatkową wpisano w dniu 10.02.2010 r., natomiast odbiór decyzji nastąpił w dniu 04.03.2010 r.
- decyzją z 05.02.2010 r., znak USC.II.5135-23/2010, gdzie w akcie zgonu nr 690/2004 wzmiankę dodatkową wpisano w dniu 05.02.2010 r., natomiast odbiór decyzji nastąpił w dniu 08.02.2010 r.

Analogiczny sposób postępowania odnotowano w przypadku uzupełnień aktów:

- decyzją z dnia 01.07.2010 r., znak USC.II.5135-1-51/2010, gdzie w akcie urodzenia nr 2627/2010 wzmiankę dodatkową wpisano w dniu 01.07.2010 r., natomiast odbiór decyzji nastąpił w dniu 02.07.2010 r.
- decyzją z 21.06.2010 r., znak USC.II.5135-1-41/2010, gdzie w akcie małżeństwa nr 321/1993 wzmiankę dodatkową wpisano w dniu 21.06.2010 r., natomiast odbiór decyzji nastąpił w dniu 30.06.2010 r.
- decyzją z 05.05.2010 r., znak USC.II.5135-1-21/2010, gdzie w akcie zgonu nr 2303/2009 wzmiankę dodatkową wpisano w dniu 05.05.2010 r., natomiast odbiór decyzji nastąpił w dniu 06.05.2010 r.
- decyzją z 20.04.2010 r., znak USC.II.5135-1-16/2010, gdzie w akcie zgonu nr 740/2010 wzmiankę dodatkową wpisano w dniu 20.04.2010 r., natomiast odbiór decyzji nastąpił w dniu 21.04.2010 r.

Akt urodzenia nr 2099/2010 został na wniosek rodziców dziecka działających za pośrednictwem Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Londynie uzupełniony decyzją z dnia 21.05.2010 r., znak: USC.III.5135.2-48/10. W aktach sprawy znajduje się pismo Zastępcy Kierownika USC w Kielcach – Pani Małgorzaty Juszczyk informujące o przesłaniu decyzji oraz 3 odpisów skróconych aktu urodzenia na adres Ambasady RP w Londynie. Jednakże nie znajduje się żaden dowód potwierdzający, iż przedmiotowe dokumenty zostały wysłane, podczas gdy § 60 ust. 3 obecnie obowiązującej instrukcji kancelaryjnej w stosunku do czynności kancelaryjnych w systemie tradycyjnym wskazuje, że na egzemplarzu pisma przeznaczonym do włączenia do akt sprawy zamieszcza się informację co do sposobu wysyłki (na przykład list polecony, list priorytetowy, doręczenie elektroniczne) oraz potwierdzenie dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia.

Nie odnotowano również żadnej informacji na okoliczność pokwitowania odbioru powyższych dokumentów przez Ambasadę RP w Londynie i przekazania zainteresowanym rodzicom dziecka. Powyższe pozostaje w sprzeczności z generalną zasadą Kodeksu postępowania administracyjnego, która w art. 39 wskazuje, że organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Wzmiankę o uzupełnieniu aktu wpisano w dniu 21.05.2010 r.

W przypadku sprostowania aktu zgonu nr 332/1918/II decyzją z dnia 04.02.2010 r., znak: USC.II.5135-4/2010 oraz aktu urodzenia nr 61/1945/II decyzją z dnia 13.01.2010 r., znak: USC.II.5135-8/2010 organ nie ustalił, czy osoby składające wnioski w przedmiotowych sprawach legitymują się interesem prawnym, który zgodnie z art. 28 KPA byłby podstawą do zakwalifikowania ich jako stron przedmiotowych postępowań. Lakonicznie wypełnione wnioski bez podania przyczyn osób występujących z żądaniem sprostowania aktów nie czynią zadość obowiązującym w tej materii przepisom prawa proceduralnego. Interes prawny jest kategorią normatywną ściśle związaną z przedmiotem postępowania, mającą swoje źródło w przepisach regulujących sposób załatwienia sprawy.

Stwierdzono również, że w przypadku, gdy dokonywano z urzędu sprostowań błędów występujących w aktach stanu cywilnego, będących wynikiem omyłki pisarskiej pracownika sporządzającego akt, nie zawiadamiano osób, których przedmiotowe akty dotyczyły, a które niewątpliwie legitymowały się interesem prawnym w toczących się postępowaniach. Powyższe stwierdzono na podstawie akt sprawy zgromadzonych do decyzji: USC.II.5135-1-66/2010, USC.II.5135-1-89/2010, USC.II.5135-1-30/2011, USC.II.5135-1-34/2011, USC.II.5135-1-35/2011, USC.II.5135-1-66/2010.

W przypadku wpisywania treści zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskiej księgi stanu cywilnego (**art. 73 ust. 1 Pasc**) na podstawie dokumentacji będącej podstawą sporządzenia:

- aktów urodzeń o numerach: 216/2010, 215/2010, 212/2010, 206/2010, 2099/2010, 2627/2010, 972/2010,
  - aktów zgonów o numerach: 1501/2010, 1507/2010, 1591/2010, 2303/2010,
  - aktów małżeństw o numerach: 728/2010, 727/2010, 755/2010, 759/2010, 61/2010, 23/2010,
- stwierdzono, co następuje:
- zostały zachowane zasady transkrypcji zagranicznego aktu, gdzie w każdym przypadku badano, czy złożony wypis aktu stanu cywilnego jest w świetle przepisów obcego prawa aktem stanu cywilnego i rozstrzygano decyzją o wpisaniu go do polskich ksiąg stanu

cywilnego. Następnie na podstawie decyzji sporządzano polskie akty stanu cywilnego. W wyniku transkrypcji bowiem powstaje polski akt stanu cywilnego, który nie różni się pod względem formy, mocy dowodowej od aktów rejestrujących zdarzenia krajowe. W rubryce „uwagi” znajdowały się odpowiednie zapisy, zgodnie z § 7 ust. 1 *rozporządzenia MSWiA*, wskazującego, że w akcie stanu cywilnego sporządzonym na podstawie decyzji administracyjnej, orzeczenia sądu lub protokołu wpisuje się w rubryce "uwagi" stosowną adnotację”. Zasady dokonywania transkrypcji polegające na reprodukcji zagranicznego aktu (ograniczenie wpisania do polskiego aktu wyłącznie danych wynikających z aktu zagranicznego) – zachowane;

- podobnie jak w przypadku postępowań ws. sprostowań i uzupełnień aktów, decyzje orzekające o transkrypcji odbierane były przez strony już po sporządzeniu aktu w polskiej księdze, a w treści decyzji powołany art. 130 § 4 KPA (tak w aktach urodzeń nr: 216/2010, 212/2010, 206/2010);

- przy decyzjach orzekających o transkrypcji zagranicznego aktu o symbolach: USC.III.5150-7/2010 (AM nr 23/2010), USC.III.5150-21/2010 (AM nr 61/2010), USC.III.5150-134/2010 (AU nr 2099/2010), USC.III.5150-191/2010 (AU nr 2627/2010), USC.III.5150-60/2010 (AU nr 972/2010) w aktach sprawy brak dowodu otrzymania powyższych decyzji przez zainteresowane osoby, co pozostaje w sprzeczności z przepisami prawa proceduralnego, gdyż dopóki decyzja nie zostanie doręczona stronie w sposób zgodny z przepisami o doręczeniach, nie wchodzi ona do obrotu prawnego. Obowiązkiem organu, który decyzję wydał jest podjęcie wszystkich przewidzianych prawem czynności zmierzających do doręczenia decyzji wszystkim stronom postępowania;

- stwierdzono brak konsekwencji w kompletowaniu akt sprawy, gdyż dokumentacja mająca wpływ na treść i ważność aktów znajdowała się w części lub w całości w teczках aktowych, podczas, gdy właściwym miejscem jej przechowywania są akta zbiorowe. Powyższe ustalono m.in. na podstawie akt sprawy umiejscowienia zagranicznego aktu małżeństwa w polskiej księdze pod nr 728/2010, gdzie w teczce aktowej znalazł się:

- wniosek małżonków o wpisanie treści zagranicznego aktu małżeństwa sporządzonego w Chicago,

- opłata skarbową,

- upoważnienie do złożenia wniosku o wpisanie zagranicznego aktu udzielone osobie mieszkającej w Polsce, podpisane przez kobietę której akt małżeństwa dotyczył oraz dodatkowo poświadczony przez notariusza stanu Illinois,

- decyzja orzekająca o wpisaniu zagranicznego aktu wraz z potwierdzeniem odbioru przez upoważnioną osobę na druku wewnętrznie opracowanym i stosowanym w urzędzie,
- *apostille* o numerze: C10MH20465 – z akt sprawy nie wynika jakiego dokumentu dotyczy, natomiast w aktach zbiorowych przechowuje się:
- zagraniczny akt wraz z tłumaczeniem przysięgłym,
- decyzję orzekającą o wpisaniu zagranicznego aktu bez dowodu odbioru,
- oświadczenia małżonków co do nazwisk noszonych po ślubie, poświadczone przez notariusza stanu Illinois,
- *apostille* o numerze: C10MH20466 – jednakże nie można określić jakiego dokumentu dotyczy.

Brak konsekwencji i zaburzenie chronologii wykazała kontrola aktu małżeństwa nr 756/2010, sporządzonego na podstawie decyzji: USC.III.5150-185/2010, gdzie w aktach sprawy znajdowały się dwie decyzje, jedna dotyczyła aktu małżeństwa, druga aktu urodzenia. W rejestrze znalazł się wyłącznie wpis dotyczący aktu małżeństwa, natomiast wniosek o sporządzenie aktu urodzenia nie został zarejestrowany. Podczas dalszych czynności kontrolnych okazało się, iż pod nr 190 tego rejestru figuruje wniosek o wpisanie aktu urodzenia. Jak wynikało z porównania dokumentacji w rejestrze o numerach 185 i 190, sprawy dotyczyły wpisania aktów urodzeń dzieci urodzonych z bliźniąt;

- w aktech sprawy dotyczącej aktu małżeństwa nr 61/2010 oprócz m.in. wniosku małżonków o wpisanie zagranicznego aktu znajduje się również oświadczenie kobiety i mężczyzny o nazwiskach noszonych po ślubie i nazwiskach noszonych przez dzieci. Brak jakiegokolwiek wzmianki na temat obywatelstwa ww. osób, jeżeli można z akt sprawy wywnioskować obywatelstwo polskie w stosunku do kobiety, to takiego założenia nie można odnieść do mężczyzny o obcojęzycznym imieniu i nazwisku, urodzonym poza terytorium RP. Można jedynie domniemywać jego brytyjskie obywatelstwo. Art. 62 ust. 3 *Pasc* wskazuje, że jeżeli obywatel polski zawierający małżeństwo w zagranicznym urzędzie stanu cywilnego nie złożył oświadczenia w sprawie swojego nazwiska, może je złożyć wraz z wnioskiem o wpisanie aktu małżeństwa do polskiej księgi małżeństw, a gdy małżeństwo zawierali obywatele polscy, mogą także złożyć oświadczenie o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa. Niezrozumiałe jest zatem przyjęcie przez Zastępcę Kierownika USC – Panią Małgorzatę Juszczyk przedmiotowego oświadczenia od cudzoziemca, by potem wpisać wzmiankę dodatkową o treści: „Na podstawie oświadczenia złożonego przez Kierownikiem USC w Kielcach w dniu 29.01.2010 r. żona nosi nazwisko .... Dla nazwisk męża i dzieci stosuje się na podstawie art. 17 § 3 prawa prywatnego międzynarodowego prawo brytyjskie.

Mąż i dzieci noszą nazwisko ...”. Przepisy prawa prywatnego międzynarodowego wskazują właściwość prawa dla stosunków z zakresu prawa prywatnego związanych z więcej niż jednym państwem, nie rozstrzygają natomiast kwestii merytorycznych. Podobne zastrzeżenia należy odnieść do aktu małżeństwa nr 23/2010. W skontrolowanych aktach małżeństw transkrybowanych do polskiej księgi, organ wielokrotnie powołując przepisy prawa prywatnego międzynarodowego rozstrzygał merytoryczne zagadnienia umieszczając na marginesie aktu wzmiankę dodatkową.

W przypadku odtworzenia treści zagranicznych aktów stanu cywilnego w trybie **art. 35 Pasc** oraz zarejestrowania w polskiej księdze urodzeń, zgonów, małżeństw, które nastąpiły za granicą w myśl **art. 70 Pasc**, na podstawie dokumentacji będącej podstawą sporządzenia:

- aktów urodzeń o numerach: 1648/2010, 2366/2010, 3100/2010, 3726/2010, 4193/2010,
- aktów zgonów o numerach: 1577/2010, 673/2011, 1508/2010,
- aktów małżeństw o numerach: 1145/2010, 481/2010, 280/2010, 131/2011, 117/2011,

stwierdzono, iż organ właściwie ocenił zagraniczne dokumenty przedstawione przez osoby żądające wszczęcia postępowania i prawidłowo zastosował przepis art. 35 i 70 *Pasc*. W rubryce „uwagi” właściwie zapisał, zgodnie z § 7 ust. 1 *rozporządzenia MSWiA*.

Zastrzeżenia, co do sposobu przechowywanej dokumentacji – jak przy postępowaniach ws. uzupełnień, sprostowań i transkrypcji.

Ze względu na doniosłość aktów stanu cywilnego powstałych na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach zbiorowych niedopuszczalna jest praktyka ich różnego, niejednolitego i odbiegającego od przepisów prawa kompletowania. Należy z całą doniosłością podkreślić, iż w aktach zbiorowych musi znaleźć się właściwa dokumentacja mająca wpływ na treść i ważność aktów, przez którą rozumiemy: wnioski stron, wszelkie zagraniczne dokumenty wraz z tłumaczeniami przysięgłymi, dowody odbioru decyzji i wniesionych opłat oraz inne dokumenty w oparciu o które organ prowadził postępowanie. Natomiast w teczce aktowej mającej czasowe znaczenie ze względu na posiadaną kategorię archiwalną należy gromadzić kserokopie decyzji wraz z dowodami odbioru przez strony, a w spisie spraw do danej teczki umieścić w rubryce „uwagi” stosowną informację na tę okoliczność.

Ponadto w stosunku do postępowań w trybie art. 28, 35, 36, 70 i 73 ust. 1 *Pasc* stwierdzono, iż dowody odbioru decyzji (jeżeli były gromadzone) to odnotowywano je na egzemplarzach decyzji znajdujących się w aktach sprawy. Z początkiem 2010 roku wprowadzono odrębne druki potwierdzeń odbiorów decyzji, w których czytamy: *Niniejszym potwierdzam odbiór w dniu .... decyzji Kierownika USC w Kielcach nr ..... z dnia ..... -*

zgodnej z moim żądaniem zawartym we wniosku z dnia ..... Zostałem poinformowany, iż w przypadku niezłożenia w ciągu 14 dni odwołania od powyższej decyzji zostanie na jej podstawie sporządzony w USC w Kielcach akt ... Oświadczam, że zostałem/am poinformowany/a – w związku ze zmianą danych osobowych – o obowiązku wystąpienia w ciągu 14 dni o wymianę dowodu osobistego ..... Powyższy druk dotyczy spraw o symbolu: USC.III.5150 oraz USC.III.5152 w podobnym tonie został skonstruowany druk potwierdzenia odbioru decyzji z zakresu spraw o znaku: USC.III.5135.2. W 2011 roku również takie formularze są stosowane, wprowadzono pewne modyfikacje nie zmieniające ich istoty, uzupełniono np. o zapis, iż wydano 3 egzemplarze odpisu aktu stanu cywilnego stronie. Odbieranie tego typu oświadczeń budzi poważne wątpliwości co do jego zasadności skoro w każdej decyzji organ powołuje treść art. 130 § 4 KPA. Z jednej więc strony organ niejako sam rozstrzyga w treści decyzji, że jest zgodna z żądaniem strony i podlega wykonaniu, z drugiej zaś strony, na opracowanym druku potwierdzającym odbiór decyzji, strona podpisuje, że została poinformowana, iż decyzja zostanie wykonana po 14 dniach, jeśli nie zostanie złożone odwołanie.

Ponadto osoba otrzymująca decyzję o np. odtworzeniu aktu zgonu bliskiej osoby podpisuje oświadczenie, iż została poinformowana o konieczności wymiany dowodu osobistego.

3. Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego oraz zaświadczeń:

Prowadzona jestteczka - 5362 - *Odpisy zupełne, skrócone i wielojęzyczne aktów stanu cywilnego* – dotyczy odpisów wydawanych w wyniku podań napływających do USC drogą pocztową. Wydzielono grupę spraw tj. USC.I.5362.A - w której znajdują się składane osobiście w USC przez interesantów podania o wydanie odpisów. W teczkach oprócz podań gromadzone są dowody wniesionych opłat skarbowych, każda teczka zawiera spis spraw. W przypadku odpisów wysyłanych drogą pocztową na adresy wskazane we wnioskach zainteresowanych osób – brak potwierdzeń odbioru.

Prowadzony jest rejestr zaświadczeń o zdolności do zawarcia małżeństwa za granicą, do dnia kontroli wydano 78 zaświadczeń. Dokumenty zgromadzone w toku postępowania są zgodne z wymogami prawa, a zaświadczenie wydane na druku określonym załącznikiem nr 11 do *rozporządzenia MSWiA* [dowody: zaświadczenia odpowiadające numerom: 10/2011, 16/2011, 38/2011, 41/2011, 43/2011, 51/2011, 56/2011, 61/2011, 8/2010, 13/2010, 14/2010, 18/2010, 22/2010, 27/2010, 55/2010, 61/2010, 67/2010, 69/2010, 75/2010].

Prowadzony jest również rejestr zaświadczeń o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, do dnia kontroli wydano 706 tego typu zaświadczeń [dowód: teczka - 5361].

4. Powiadamianie innych podmiotów i jednostek organizacyjnych o zmianach dokonywanych w aktach stanu cywilnego (teczka 5363).

Nie jest prowadzona teczka – 5363, zastępuje ją w przypadku małżeństw teczka zatytułowana: *Korespondencja w sprawie akt zbiorowych małżeństw*, która w 90 % przypadków dotyczy sytuacji, w których zapewnienia oraz zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa składane są w USC w Kielcach, a następnie wysyłane do usc miejsca zawarcia małżeństwa i w konsekwencji sporządzenia aktu. Brak potwierdzeń odbioru otrzymania przez właściwe usc powyższych dokumentów. Prowadzony jest rejestr tzw. przypisków.

5. Prowadzenie pozostałych rejestrów, dotyczących USC, o których mowa w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67).

Oprócz wskazanych w niniejszym protokole rejestrów, prowadzona jest teczka 5354 - *Zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem miesiąca*.

V Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska.

W 2010 roku wydano 123 pozytywne decyzje w przedmiocie zmiany imienia lub nazwiska, w 2011 (do dnia 30.09) – 88 decyzji pozytywnych.

Analiza dokumentacji wykazała, że postępowania prowadzone były zgodnie z przepisami prawa. Decyzje zostały odnotowane we właściwych aktach stanu cywilnego w formie wzmianek dodatkowych. W teczce aktowej gromadzone są: wnioski stron wraz z odpisami aktów stanu cywilnego, jeżeli zostały sporządzone poza USC w Kielcach, opłaty skarbowe, egzemplarze decyzji wraz z dowodem odbioru oraz datą ostateczności, zawiadomienie właściwych komórek organizacyjnych o przedmiotowych zmianach (art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska - wypełniony). Decyzje wydane zostały w przepisany przez prawo

terminie z zachowaniem właściwości miejscowej. W przypadku gdy zmiana imienia lub nazwiska dotyczyła małoletniego dziecka, a z wnioskiem występował jeden z rodziców w aktach przechowywane są postanowienia sądu o pozbawieniu władzy rodzicielskiej drugiego z rodziców. Powyższe ustalono na podstawie spraw o symbolach:

USC.I.5137-1/2010, USC.I.5137-7/2010, USC.I.5137-17/2010, USC.I.5137-30/2010, USC.I.5137-40/2010, USC.I.5137-54/2010, USC.I.5137-67/2010, USC.I.5137-105/2010, USC.I.5137-111/2010, USC.I.5355.12.2011, USC.I.5355.16.2011, USC.I.5355.19.2011, USC.I.5355.26.2011, USC.I.5355.32.2011.

Niezależnie od powyższego stwierdzono, że decyzje orzekające o zmianie imienia lub nazwiska wraz z dowodem ich odbioru i datą ostateczności przechowywane były w teczkach aktowych, co pozostaje w sprzeczności z § 15 ust. 3 *rozporządzenia MSWiA*, gdyż decyzję administracyjną orzekającą o zmianie imienia lub nazwiska, mającą wpływ na treść aktu stanu cywilnego po dokonaniu na jej podstawie odpowiednich wpisów w księgach – włącza się do akt zbiorowych dotyczących danego aktu stanu cywilnego. Od zasady tej przepisy prawa nie przewidują żadnych odstępstw.

W sprawie zarejestrowanej pod nr: USC.I.5137-59/2010 stwierdzono, że wnioskiem z dnia 15.06.2010 r. kobieta zwróciła się o zmianę nazwiska dołączając niezbędne dokumenty, w tym m.in. dowód uiszczenia opłaty skarbowej. W dniu 07.07.2010 r. do USC w Kielcach wpłynęło kolejne pismo strony, informujące o wycofaniu wniosku o zmianę nazwiska i żądające zwrotu opłaty skarbowej i dołączonego odpisu zupełnego aktu urodzenia. W tym samym dniu wydano zainteresowanej zaświadczenie uprawniające do otrzymania wcześniej uregulowanej należności, uznając tym samym brak podstaw do dalszego procedowania w sprawie. W ocenie kontrolujących niniejszą sprawę należało umorzyć decyzją administracyjną wobec bezprzedmiotowości dalszego postępowania.

VI Wydawanie dowodów osobistych.

1. Kontrola dokumentacji niezbędnej do wydania dowodu osobistego, pod względem kompletności i właściwego sporządzania (koperty dowodowe).

Koperty dowodowe ułożone są według numerów zamówień generowanych przez SWDO oraz oznaczone zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu MSWiA z dnia 27.12.2010 r. w sprawie zgłaszania i przyjmowania danych niezbędnych do zameldowania i wymeldowania

oraz prowadzenia ewidencji ludności i ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych.

W okresie objętym kontrolą tj. od 01 stycznia 2010 r. do 30 września 2011 r. wydano łącznie 21.586 dowodów osobistych. Wyrzykowej kontroli poddano 1% tej liczby tj. 215 kopert dowodowych.

<i>Lp.</i>	Numer koperty	<i>Lp.</i>	Numer koperty	<i>Lp.</i>	Numer koperty
1	332690	2	332957	3	333128
4	333321	5	333476	6	333794
7	335440	8	335312	9	335127
10	334996	11	334869	12	334774
13	334709	14	334623	15	334557
16	334482	17	334446	18	334309
19	334278	20	334220	21	313932
22	313933	23	313934	24	313935
25	313936	26	313937	27	313938
28	313939	29	313940	30	313941
31	326123	32	326124	33	326125
34	326126	35	326128	36	326129
37	326130	38	326131	39	326132
40	326133	41	331863	42	331864
43	331865	44	331866	45	331867
46	331368	47	331869	48	331870
49	331872	50	331873	51	324527
52	324528	53	324529	54	324530
55	324531	56	324532	57	324533
58	324534	59	324535	60	324536
61	331031	62	331032	63	331033
64	331034	65	331035	66	331036
67	331037	68	331038	69	331040
70	331041	71	332435	72	332436
73	332437	74	332438	75	332437
76	332440	77	332441	78	332442

<i>Lp.</i>	Numer koperty	<i>Lp.</i>	Numer koperty	<i>Lp.</i>	Numer koperty
79	332443	80	332444	81	332688
82	332689	83	332691	84	332693
85	332694	86	332695	87	332696
88	332697	89	332698	90	332703
91	333191	92	333192	93	333193
94	333194	95	333195	96	333196
97	333197	98	333198	99	333200
100	333201	101	335074	102	335075
103	335076	104	335077	105	335078
106	335079	107	335080	108	335081
109	335082	110	335083	111	334905
112	334906	113	334907	114	334908
115	334909	116	334910	117	334911
118	334912	119	334914	120	334915
121	334728	122	334720	123	334731
124	334732	125	334733	126	334734
127	334735	128	334736	129	334737
130	333733	131	333734	132	333735
133	333738	134	333737	135	333740
136	333739	137	333740	138	333741
139	333742	140	336913	141	336916
142	336918	143	336919	144	336920
145	336921	146	336924	147	336925
148	336927	149	336928	150	337206
151	337208	152	337209	153	337210
154	337211	155	337212	156	337213
157	337215	158	337216	159	337218
160	338726	161	338727	162	338730
163	338733	164	338731	165	338734
166	338735	167	338737	168	338738
169	338739	170	338937	171	338938
172	338939	173	338940	174	338941

<i>Lp.</i>	Numer koperty	<i>Lp.</i>	Numer koperty	<i>Lp.</i>	Numer koperty
175	338942	176	338943	177	338945
178	338946	179	338948	180	338950
181	337833	182	337834	183	337835
184	337836	185	337837	186	337838
187	337839	188	337840	189	337842
190	337843	191	337845	192	337846
193	337847	194	337848	195	337849
196	339349	197	339354	198	339355
199	339356	200	339357	201	339363
202	339364	203	339372	204	339373
205	339375	206	339383	207	339384
208	339385	209	339387	210	339388
211	331572	212	331573	213	331576
214	331574	215	331177		

We wszystkich wymienionych w tabeli kopertach dowodowych nie stwierdzono braków wymaganych dokumentów oraz jakichkolwiek uchybień formalnych.

2. Unieważnianie dowodów osobistych na podstawie art. 43 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

1. Dowód osobisty XXX* – wymeldowanie w dniu 31.10.2011 r. – brak wpisu w SWDO dotyczącego unieważnienia dowodu z datą przyszłą,
2. Dowód XXX* – wymeldowanie w dniu 31.31.10.2011 r. – brak wpisu w SWDO dotyczącego unieważnienia dowodu z datą przyszłą,
3. Dowód XXX* – wymeldowanie w dniu 28.10.2011 r. – brak wpisu w SWDO dotyczącego unieważnienia dowodu z datą przyszłą,
4. Dowód osobisty XXX* – zmiana danych zawarcie małżeństwa 10.10.2011 r. stwierdza się wpis w SWDO dotyczący unieważnienia z datą przyszłą - 11.01.2011 r.

---

* ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. z 2002 r. Nr. 101, poz. 926)

5. Dowód osobisty XXX* – zmiana nazwiska, zawarcie związku małżeńskiego 11.10.2011 r. – stwierdza się wpis w SWDO dotyczący unieważnienia dokumentu z datą przyszłą – 12.01.2012 r.
6. Dowód osobisty XXX* – zmiana nazwiska, zawarcie związku małżeńskiego w dniu 13.10.2011 r. – stwierdza się wpis w SWDO dotyczący unieważnienia dowodu z datą przyszłą 16.01.2012 r.
7. Dowód osobisty XXX* – zmiana nazwiska, zawarcie związku małżeńskiego w dniu 18.10.2011 r. – stwierdza się wpis w SWDO dotyczący unieważnienia z datą przyszłą 19.01.2011 r.
8. Dowód osobisty XXX* – wymeldowanie w dniu 17.10.2011 r. – stwierdzono wpis w SWDO dotyczący unieważnienia z datą przyszłą 18.01.2012 r.
9. Dowód osobisty XXX* – wymeldowanie w dniu 17.10.2011 r., stwierdza się wpis w SWDO dotyczący unieważnienia z datą przyszłą 18.01.2012 r.
10. Dowód XXX* – wymeldowanie w dniu 17.10.2011 r., stwierdza się wpis w SWDO dot. unieważnienia z datą przyszłą 18.01.2012 r.
11. Dowód osobisty XXX* – wymeldowanie w dniu 17.10.2011 r., stwierdza się wpis w SWDO dotyczący unieważnienia z datą przyszłą 18.01.2012 r.
12. Dowód osobisty XXX* – wymeldowanie w dniu 11.10.2011 r., stwierdza się wpis w SWDO dotyczący unieważnienia z datą przyszłą 12.01.2012 r.
13. Dowód osobisty XXX* – wymeldowanie w dniu 12.10.2011 r., stwierdza się wpis w SWDO dotyczący unieważnienia z datą przyszłą 13.01.2012 r.

Dowody osobiste wymienione w pozycjach 1-3, pomimo zmiany danych w nich zawartych, co skutkuje ich unieważnieniem po upływie 3 miesięcy od daty zaistnienia zdarzenia, na podstawie art. 43 ust 1, pkt 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych, nie zostały unieważnione. Stanowi to naruszenie przepisów §§ 33 i 35 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty (Dz. U. Nr 47, poz. 384).

3. Aktualizacja zbioru meldunkowego w związku z wymiana dowodu osobistego - § 4 rozporządzenia Ministra SWiA z dnia 23.12.2008 r. w sprawie terminów i trybu przekazywania przez gminy danych z ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.

---

* ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. z 2002 r. Nr. 101, poz. 926)

- Dowód osobisty XXX* odebrany w dniu 02.11.2011 r. stwierdza się aktualizację LBD,
- Dowód osobisty XXX* odebrany w dniu 26.10.2011 r. – stwierdza się aktualizację LBD,
- Dowód osobisty XXX* odebrany w dniu 25.10.2011 r. – stwierdza się aktualizację LBD,
- Dowód osobisty XXX* odebrany w dniu 24.10.2011 r. – stwierdza się aktualizację LBD,
- Dowód osobisty XXX* odebrany w dniu 21.10.2011 r. – stwierdza się aktualizację LBD.

4. Kontrola obowiązku wynikającego z art. 9 ust. 1b ustawy z dnia 13.10.1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.

Pracownicy kontrolowanej komórki organizacyjnej prowadzą rejestr zgłoszeń NIP-3, składanych przez osoby wymieniające dowód osobisty. Zgłoszenia NIP-3 są przekazywane do Urzędów Skarbowych w Kielcach za pośrednictwem kancelarii Urzędu Miasta w Kielcach. Informacja nt. pośrednictwa urzędu w przekazaniu zgłoszeń NIP-3 jest dostępna na tablicach informacyjnych.

5. Udostępnianie danych osobowych z gminnego zbioru meldunkowego oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.

Teczka o symbolu 5345 – Udostępnianie danych i wydawanie zaświadczeń z ewidencji ludności lub dokumentacji wydanych dowodów osobistych. Od początku roku 2011 do dnia kontroli zarejestrowano wpływ 359 wniosków.

1. Wniosek Straży Miejskiej w Łodzi, wpływ 02.11.2011 r. – udostępnienie wizerunku twarzy. Wniosek na prawidłowym formularzu. Odpowiedzi udzielono w dniu 4.11.2011 r. (358).
2. Wniosek Komisariatu II Policji w Kielcach. Wpływ 31.10.2011 r. – udostępnienie wizerunku twarzy. Wniosek na prawidłowym formularzu. Odpowiedzi udzielono w dniu 2.11.2011 r. (346).
3. Wniosek Komendy Rejonowej Policji Warszawa IV - udostępnienie oryginałów wniosków dowodowych. Wpływ 26.10.2011 r. Wniosek na właściwym formularzu. Odpowiedzi udzielono w dniu 28.10.2011 r. (339).

---

* ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. z 2002 r. Nr. 101, poz. 926)

4. Wniosek Prokuratury Rejonowej Kielce – Wschód. Postanowienie o żądaniu wydania rzeczy (wniosku o wydanie dowodu osobistego). Wpływ 21.10.2011 r., odpowiedzi udzielono w dniu 24.10.2011 r. (324).

Udostępnianie danych osobowych z gminnej ewidencji ludności w Referacie Ewidencji Ludności i Spraw Wojskowych. Pracownicy referatu prowadzą teczkę SO.I. IV.5345. W roku 2011 do dnia kontroli odnotowano wpływ 6.211 wniosków. Wyrwykowej kontroli podano 3 wnioski o udostępnienie danych osobowych.

1. Wniosek Naczelnika US w Kielcach. Wpływ 09.09.2011 r. Wniosek na prawidłowym formularzu. Odpowiedzi udzielono w dniu 13.09.2011 r.
2. Wniosek PGNiG SA w Warszawie - Gazownia Kielecka. Wpływ w dniu 12.09.2011 r. Wniosek na prawidłowym formularzu, dowód opłaty za udostępnienie danych w aktach sprawy. Odpowiedzi udzielono z zachowaniem terminu.
3. Wniosek Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach. Wpływ wniosku w dniu 07.09.2011 r. Wniosek na prawidłowym formularzu. Odpowiedzi udzielono w dniu 09.09.2011 r.

6. Kontrola wykorzystania formularzy dowodowych, jako druków ścisłego zarachowania.

Pracownicy referatu ds. Dowodów Osobistych prowadzą rejestr formularzy anulowanych. Aktualnie w trakcie wykorzystania znajduje się partia 5.000 szt. formularzy dowodach pobrana Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w dniu 31.08.2011 r.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod pozycją 5/2011.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano jednostce kontrolowanej. Niniejszy protokół kierownik jednostki kontrolowanej winien podpisać i parafować na każdej stronie w terminie 7 dni od daty otrzymania protokołu.

Kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo odmowy podpisania protokołu oraz prawo wniesienia pisemnych wyjaśnień, co do treści zawartych w niniejszym protokole zarządzającemu kontrolę w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu.

Protokół sporządzili:

Anna Hanu-Turzyńska

/-/

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Prezydent Miasta
/-/
Wojciech Lubawski

Edyta Piotrowska-Cholewa
/-/

Mariola Błońska-Adamczyk
/-/

Ryszard Ksel
/-/

Kielce, dn. 08.12.2011 r.

Kielce, dn. 16.12.2011 r.